

AQ-10712

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (Non CBCS) Examination

March / April – 2016

Sanskrit : Paper - XII

(Rupak)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१	कोष्ठ पश्च याऽनुं भाषांतर करो :	१६
1	Translate any four :	16

- (१) किमपि किमपि मन्दं मन्दआसत्तियोगा
दविरलितकपोलं जलपतोरक्रमेण ।
अशिथिलपरिरम्भव्यापृतैकैकदोष्णो –
रविदितगतयामा रात्रिरेव व्यरंसीत् ॥
- (२) यस्यां ते दिवसास्तया सह मयानीता पुनः स्वे गृहे
यत्सबन्धिकथाभिरेव सततं दीर्घाभिरास्थीयल ।
एकः संप्रति नाशितप्रियतमस्तामघ रामः कथं
पापः पञ्चवटी विलोकतु वा गच्छत्वसभाव्य वा ॥
- (३) यत्र द्रुमा अपि मृगा अपि बन्धवो मे
यानि प्रियासहचरश्चिरमध्यवात्सम् ।
एतानि तानि बहुनिर्झरकन्दराणि
गोदावरी परिसरस्य गिरिस्तरानि ॥
- (४) आर्विभूतज्योतिषां ब्राह्मणानां
ये व्याहारास्तेषु मा संशयोऽभूत ।
भद्रा ह्येषां वाचि लक्ष्मीनिषिक्ता
नैते वाचं विप्लुतार्था वदन्ति ॥
- (५) वृद्धास्ते न विचारणीय चरितास्तिष्ठन्तुं किं वर्ण्यते
सुन्दस्त्रीमथनेऽप्यकुण्ठयशयो लोके महान्तो हि ते ।
यानि त्रीण्यपराड्मुखान्यपि पदान्यासन्ब्रायोधने
दद्या कौशल भिन्द्र सूनुजिधने तत्राप्यभिज्ञो जनः ॥
- (६) विना सीतादेव्या किमिव हि न दुःख रघुपतेः
प्रियानाशे कृत्स्नं किल जगदारण्यं हि भवति ।
स च स्नेहस्तावानयमपि वियोगो निरवधि :
किमेव त्वं पृच्छस्यनिधिगत रामायण इव ॥

(૭) મન્થાદિવ ક્ષુભ્યતિ માઙ્ગમમ્ભો
 વ્યાપ્તં ચ દેવર્ષિભિરન્તરિક્ષમ્ ।
 આશ્ચર્યમાર્યા સહ દેવતાભ્યાં
 ગઙ્ગામહીભ્યાં સલિલાદુદેતિ ॥

- ૨ સંદર્ભ આપી સમજાવો : (કોઈ પણ ચાર) ૧૨
 2 Explain with reference : (any four) 12
 (૧) અયિ વિપ્રયોગત્રસ્તે, ચિત્રમેતત્ ।
 (૨) લોકોત્તરાણાં ચેતાસિ કો હિ વિજ્ઞાતુમર્હતિ ।
 (૩) એવમસ્મિ મન્દભાગિન્યહં યા પુનરપ્યપ્યાસકારિણી આર્યપુત્રસ્ય ।
 (૪) એતદ્ધિ પરિભૂતાનાં પ્રાયશ્ચિતં મનસ્વિનામ્ ।
 (૫) વીરાણાં સમયો હિ દારુણરસઃ સ્નેહક્રમે બાધતે ।
 (૬) હન્ત ભોઃ સર્વમતિમાત્રં દોષાય ।
 (૭) રત ચ સિન્ધત્યાવયોરુક્તષ્ઠતે ચ યુષ્મત્સંનિકર્ષસ્ય ।

- ૩ ભવભૂતિના જીવન-સમય અને કવન પર નોંધ લખો. ૧૪
 3 Write note on Bhavbhuti's life, time and work. 14

અથવા / OR

- ૩ ઉત્તરરામચરિતનો મૂળશ્લોક દર્શાવી ભવભૂતિએ કરેલા ફેરફારો વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
 3 Discuss the origine and development by Bhavbhuti in 14
 Uttarramcharitam.
 ૪ ઉત્તરરામચરિતમ્ને આધારે ભવભૂતિની શૈલી વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
 4 Discuss the style of Bhavbhuti according to 14
 Uttarramcharitam.

અથવા / OR

- ૪ ઉત્તરરામચરિતમ્ના સાહિત્યપ્રકાર વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
 4 Discuss the literature form of Uttarramcharitam. 14

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
 5 Write short note : (any two) 14
 (૧) ભવભૂતઃ વિદ્વતાઃ ।
 (૨) 'ઉત્તરરામચરિતમ્' શીર્ષકઃ ।
 (૩) ગર્ભાઙ્ક ।
 (૪) સીતાયાં પાત્રાલેખનમ્ ।